

Reactie op “Actie 2 Lokale Democratie; het samenspel” voor de Ronde Tafel over het uitvoeringsplan voor de Maaltijd van Zeist / 14 maart 2019

Ernest Schuler

Er is van veel kanten gevraagd om meer en betere inspraak en burgerparticipatie. (Ik wijs overigens ook op de schriftelijke inbreng van Jos Sprenkels t.b.v. de Ronde Tafel over de continuïteit in participatievormen – ik hoop dat deze ook de nodige aandacht krijgt uit de raad).

Er ligt ook een motie, vrijwel unaniem aanvaard, van de CU/SGP.

Ik heb het gevoel dat de wens van velen, zie ook bijvoorbeeld de schriftelijke reactie van Henk Poortvliet bij de Maaltijd, om verbetering op het gebied van participatie te komen, niet goed wordt vertaald in het receptenboek. Er staan allerlei losse voorstellen in voor bepaalde aspecten. Een duidelijke (referentie)kader voor participatie in Zeist ontbreekt.

Ik wil voorstellen om op basis van de goede ervaringen met participatie tot zo’n kader te komen. Eerder is het al geprobeerd rond GONS, maar dat initiatief lijkt een schone dood gestorven. Maar kus de schone slaapster weer tot leven. Om mede als input te dienen voor een participatiekader in Zeist.

Ik wil wijzen op goede participatie-ervaringen. Dat doe ik voorzover mijn kennis vanuit vooral Zeist-West reikt. De lijst met redelijk goede ervaringen is vast langer te maken.

- De Bezuinigingsdialoog
- Het Lange Termijn Bomen Beheerplan
- De Structuurvisie van 2010
- GVVP (2011 of 2012)
- Planbegeleidingsgroep De Clomp
- Gebiedsvisie Utrechtseweg Noord
- Gebiedsvisie Eikenstein
- Bestemmingsplan Buitengebied (met een helaas één erge uitglijder).
- De Brede Milieuvisie

Het kan dus zeker redelijk goed gaan in Zeist.

Wat valt er in mijn ogen te leren van deze trajecten?

1. Dialoog

Wat je als algemene lijn ziet is dat in deze trajecten is dat er dialoogmomenten en/of workshops een rol hebben gespeeld. Dus één kenmerk van een goed participatieproces is waar nodig ruimte voor dialoog. Niet alleen zenden op informatieavonden of informatie ophalen bij burgers zonder gesprek over de verwerking van de informatie, vooral over de dilemma’s die er bijna altijd zijn.

2. Regie en informatie mede bij deelnemers

Een tweede kenmerk van belang is delen van de regie over het participatieproces. Deelnemers denken hierover mee. Dat maakt het proces echt veel efficiënter. Het voorkomt overbodige of contraproductieve stappen. En het borgt dat iedereen aan bod komt en weet dat zijn of haar inbreng authentiek is en in het proces echt is gewogen. Vanuit gedeelde regie kan ook goed gedacht worden over de dosering van de informatie aan en betrokkenheid van alle belanghebbenden zodat iedereen kans krijgt te reageren zonder zoveel informatie te krijgen dat men als het ware voor zichzelf de kern niet meer ziet of meer participeren dan men kan of wil.

3. Consent

Een derde kenmerk is streven naar consent. Dat zet iedereen in de stand te zoeken naar overeenstemming en gedragen oplossingen. Als je draagvlak wilt voor jouw punt, moet het voor

anderen minimaal aanvaardbaar zijn. En lukt het uiteindelijk niet, dan zijn college en raad door de gesprekken over consent optimaal geïnformeerd over de keuzemogelijkheden. En is aan hen het woord om knopen door te hakken. Besluiten die dan inhoudelijk zijn gesteund door een goed voortraject. Ik heb nog geen mede-inspreker meegemaakt die de noodzaak en het belang van deze gang van zaken in twijfel trok.

Ik mis deze punten in de recepten. Het gaat niet alleen om participatie op raadsniveau maar ook om allerlei buurtprojecten en ruimtelijke ontwikkelingen die niet direct in de raad of zelfs in het college komen. En die bij draagvlak worden afgehandeld door portefeuillehouder en ambtenaren.

Uitwerking

Ik kan me voorstellen dat er een werkgroep aan de slag gaat van mensen uit de samenleving, ambtenaren (ook vanuit de uitvoering) college en raad. Om op korte termijn een participatiekader voor Zeist te maken waarin de genoemde punten verwerkt zijn. En dat naar schaal en belang van het project kan worden toegepast.

Een kader dat is gebaseerd op positieve ervaringen. Met meenemen van hoe de vervelende ervaringen en problemen die er ook zijn geweest, zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

Opdracht

1. Maak een kader dat breed wordt gedragen en waarvan iedereen het gevoel heeft dat het besluitvorming binnen de gemeente verbetert.
2. Geef aan hoe de invoering van het kader kan plaatsvinden, de begeleiding in het gebruik ervan en evaluatie en zo nodig verdere ontwikkeling.

E. Schuler